
NOTA EDYTORSKA

Tom został opracowany na podstawie konspektu przygotowanego przez Marka J. Siemka w ostatnich miesiącach pracy naukowej. W liście do Wydawnictwa Naukowego PWN z listopada 2006 roku pisał: „Książka *Fichte w kontekście* jest już prawie gotowa; do ukończenia pozostały tylko rozdziały 6 i 11, które ostatecznie zredaguję w ciągu najbliższych 2–3 miesięcy. Stanowi ona niejako podsumowanie moich wieloletnich badań nad filozofią Fichtego, także w jej najważniejszych odniesieniach do innych klasycznych koncepcji niemieckiego idealizmu oraz oddziaływaniach na dawniejszą i nowszą myśl filozoficzną. Jeżeli będzie to potrzebne, mogę wysłać Pani mailem krótsze lub dłuższe fragmenty w postaci gotowych rozdziałów”. Wspomnianych rozdziałów 6 i 11 nie udało się odnaleźć w komputerze profesora Siemka; prawdopodobnie nie zdążył ukończyć pracy nad nimi. Rozdział 6 w tym tomie jest przekładem odpowiedniego tekstu niemieckojęzycznego, sporządzonym specjalnie na potrzeby tej edycji. Rozdziału 11, *Fichte, Marks i marksistowska „filozofia praktyki”*, nie udało się odnaleźć ani zidentyfikować.

Pierwodruki i publikowane tu wersje różnią się między sobą w większym bądź mniejszym stopniu. Autor dodawał fragmenty tekstu (zwłaszcza sporo nowych cytatów na podstawie *Fichtes Gesamtausgabe*), rozbudowywał przypisy, uwzględniając zaktualizowaną literaturę przedmiotu, wprowadzał zmiany stylistyczne, niekiedy nawet zmiany w tytule tekstu (szczególnie istotna zmiana w tytule rozdziału 5).

Informacje o pierwodrukach:

1. *Spontaniczność i refleksja. Studium o problematyce wolności w filozofii Fichtego*, „Archiwum Historii Filozofii i Myśli Społecznej”, 13/1967, s. 49–89.

2. *Fichte: wolność i kształt wolności*, w: *Antynomie wolności*, Książka i Wiedza, Warszawa 1966, s. 262–273.

3. *Teoria Wiedzy jako system filozofii transcendentalnej*, wstęp do: J. G. Fichte, *Teoria Wiedzy. Wybór pism*, t. 1, WN PWN, Warszawa 1996, s. VII–LV.

4. *Wiedza i czyn. O sposobie działania transcendentalnej podmiotowości w pierwszej „Teorii Wiedzy” Fichtego*, w: *Transcendentalna filozofia praktyczna*, red. Ewa Nowak-Juchacz, Instytut Filozofii UAM, Poznań 2000, s. 29–40. Z języka niemieckiego przełożyła Ewa Nowak-Juchacz.

5. *Ja i My. Problematyka intersubiektywności w filozofii transcendentalnej Fichtego*, w: S. Amsterdamski i in. (red.), *Historia i wyobrażenia. Studia ofiarowane Bronisławowi Baczce*, PWN, Warszawa 1992, s. 39–45.

6. *Bild und Bildlichkeit als Hauptbegriffe der transzendentalen Epistemologie Fichtes*, w: *Der transzendentalphilosophische Zugang zur Wirklichkeit. Beiträge aus der aktuellen Fichte-Forschung*, hrsg. von Erich Fuchs, Marco Ivaldo, Giovanni Moretto, Frommann-Holzboog Verlag, Stuttgart–Bad Cannstatt 2001, s. 41–63. Z języka niemieckiego przełożyła Małgorzata Koronkiewicz, przekład przejrzał Marcin Poręba.

7. *Filozofia transcendentalna Kanta w perspektywie Fichteańskiej*, „Przegląd Filozoficzny. Nowa Seria”, 4/2004.

8. *Etyka i polityka w świetle filozofii transcendentalnej*, „Przegląd Filozoficzny. Nowa Seria”, 4/1995, s. 31–44.

9. Autorska wersja tekstu opublikowanego po niemiecku: *Schelling gegen Fichte. Zwei Paradigmen des nachkantianischen Denkens*, w: *Transzendentalphilosophie als System. Die Auseinandersetzung zwischen 1794 und 1806*, hrsg. von Albert Mues, Felix Meiner Verlag, Hamburg 1989.

10. *Hegel, Fichte i różnica epistemologiczna*, „Nowa Krytyka”, 16/2004, s. 73–84.

11. Autorska wersja tekstu opublikowanego po niemiecku: *Fichtes und Husserls Konzept der Transzendentalphilosophie*, w: *Fichtes Wissenschaftslehre 1794. Philosophische Resonanzen*, hrsg. von Wolfram Hogrebe,

Suhrkamp Verlag, Frankfurt am Main 1995, s. 96–113 (por. Wstęp, przypis 32).

Marek J. Siemek sporządził także dwa konspekty niemieckojęzycznej wersji tej książki. Jeden z nich zawiera osiem, drugi – jedenaście rozdziałów. W tym tomie znalazły się odpowiedniki wszystkich tekstów wymienionych w obu niemieckich konspektach oprócz wspomnianego, nieodnalezionego rozdziału *Fichte und die marxistische „Philosophie der Praxis“*.

W cytowanym liście do PWN z 2006 roku oraz w konspekcie polskojęzycznym autor posługiwał się tytułem *Fichte w kontekście*. Ten wariant tytułu przyjęliśmy jako obowiązujący w tej edycji. Należy jednak zaznaczyć, że w piśmie do dyrekcji Instytutu Filozofii UW z 3 czerwca 2005 roku profesor Siemek użył roboczego tytułu książki *Fichte i myśl transcendentalna* (przewidywał prace nad tą książką na rok 2006 oraz publikację na przełomie 2006/2007). W konspektach niemieckojęzycznych występują warianty tytułu: *Fichte im Kontext* oraz *Fichte in transzendentalphilosophischen Kontext*.

Wyjątkowo nie zamieszczamy w tym tomie bibliografii przedmiotu, ponieważ zakres tematyczny zamieszczonych tu artykułów prawie dokładnie pokrywa się z tematyką *Idei transcendentalizmu u Fichtego i Kanta*. Po szczegółowe wskazówki bibliograficzne odsyłamy zatem Czytelników do pierwszego tomu *Dzieł Profesora Marka J. Siemka*.

Redakcja